

Харківська державна академія дизайну і мистецтв
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет «Образотворче мистецтво»
(назва факультету)

Кафедра живопису
(повна назва кафедри)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи
на здобуття ступеня бакалавра
(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Тибетські жінки»

Виконав: студент 4 курсу
Чень Кайянь
(прізвище та ініціали)

освітньо-професійної програми
«Станковий живопис»

Керівник: доц. Ковальова М.М.
(прізвище та ініціали)

Харків – 2024

Харківська державна академія дизайну і мистецтв
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет «Образотворче мистецтво»
Кафедра живопису / денна форма навчання

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма «Станковий живопис»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри живопису

Ковальова М.М.

«04» травня 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ

Чень Кайянь

(прізвище, ім'я, по батькові)

1.Тема проекту (роботи) «Тибетські жінки»

Керівник проекту (роботи) Ковальова Марія Миколаївна, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «8» травня 2023 року
№ 117-ОС. Строк подання студентом проекту (роботи) 13 червня 2024
року

3. Вихідні дані до проекту (роботи): Зібраний підготовчий матеріал під час переддипломної практики

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

- *Обґрунтування актуальності теми;*
- *Збір інформації та систематизація підготовчих матеріалів;*
- *Аналіз аналогів;*
- *Розробка авторської концепції рішення теми;*
- *Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму;*
- *Технологічні та графічні засоби виконання оригіналів;*
- *Висновки;*

- Список літератури;
- Ілюстративні матеріали.

5. Перелік ілюстрованих матеріалів

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання__17 квітня 2024__

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Затвердження теми дипломної роботи	Травень	
2	Аналіз аналогів	Квітень Травень	
3	Розробка авторської концепції рішення теми	Квітень Травень	
4	Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму;	Квітень Травень	
5	Затвердження ескізів рішення теми	Травень	
6	Систематизація інформації до пояснювальної записки	Травень	
7	Виконання дипломної роботи	Травень Червень	
8	Оформлення пояснювальної записки та дипломної роботи	Червень	
9	Захист дипломної роботи	Червень	

Студент
(підпис)Чень Кайянь
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

ініціали)

(підпис)
Ковальова М.М.
(прізвище та

ЗМІСТ

1. ОБҐРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ТЕМИ.....	5
2. ЗБІР ІНФОРМАЦІЇ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДГОТОВЧИХ МАТЕРІАЛІВ.....	6
3. АНАЛІЗ АНАЛОГІВ.....	7
4. РОЗРОБКА АВТОРСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ РІШЕННЯ ТЕМИ.....	8
5. КОМПОЗИЦІЙНИЙ ТА КОЛОРИСТИЧНИЙ ПОШУК ОБРАЗОТВОРЧИХ ЗАСОБІВ ВТІЛЕННЯ ТВОРЧОГО ЗАДУМУ.....	10
6. ВИСНОВКИ.....	12
7. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	13
8. ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ.....	14

1. Обґрунтування актуальності теми

На просторах Тибетського плато, на висоті 4600 метрів, розташована унікальна і захоплююча культура, яка зачарувала мене. Тибетський народ, з його багатою спадщиною та виразним стилем, який давно привертає увагу. Серед них тибетські жінки виділяються своєю виразною силою, стійкістю та красою. Це саме суть тибетської жіночої природи, яку я маю на меті утілити у своїй мистецькій роботі, заглиблюючись за межі поверхні, щоб розкрити складнощі їхнього життя. Історично найзахідніша частина Китаю, де розташований Тибет, була звільнена останньою. Протягом століть тибетські жінки жили під ярмом феодального гніту, їхні життя були відзначені важкими часами і боротьбою. Я прагну передати цю подвійність у своєму живописі, протиставляючи красу та силу цих жінок на тлі суспільства, яке намагалося їх обмежити.

Робота включає в себе витончені деталі, висвітлюючи розкіш традиційного тибетського одягу. Загальна атмосфера темна та з низьким контрастом, викликаючи відчуття пригнічення. Однак костюми та вирази є розкішними, що відсторонює глядача від темних домінант картини. Цей контраст підкреслює стійкість тибетських жінок, які, незважаючи на жорстке середовище, зуміли зберегти свою гідність та культурну спадщину.

Портрет тибетської жінки – це не просто представлення окремої особи; це вікно в душу нації. Через свою мистецьку роботу я маю на меті передати суть тибетської культури з усіма її складнощами та протиріччями. Це свідчення про силу та красу жінок, які пройшли століття випробувань, але продовжують процвітати та надихати. У епоху, коли світ все більше стає взаємопов'язаним, важливість культурного обміну та розуміння не може бути переоцінена. Тибетська культура, з її унікальним поєднанням буддизму, фольклору та традиційних практик, пропонує

захоплюючий погляд на світ, який є як знайомим, так і невідомим. За допомогою передачі сутності тибетських жінок я сподіваюся не лише віддати належне їхній стійкості, а й надихнути на глибше розуміння багатшарової культурної різноманітності, що існує поза межами наших кордонів.

Моя мистецька робота – це відображення людського досвіду, свідчення про силу мистецтва трансцендувати час і простір. Це нагадування того, що, навіть у найтемніші часи, можна знайти красу, і що людський дух може подолати навіть найскладніші випробування. Під час цього творчого шляху я нагадую собі фразу Генріка Ібсена: "Один образ вартує тисячі слів". Мій портрет тибетської жінки – це слова належного духу народу та святкування краси, яка лежить в серці їхньої культури.

2. Збір інформації та систематизація підготовчих матеріалів

У процесі збору інформації та систематизації підготовчих матеріалів для створення твору, присвяченого тибетським жінкам у культурі, було враховано унікальність та специфіку цієї теми. Початковий етап полягав у глибокому дослідженні культури та стилю тибетської нації, зокрема ролі жінок у цьому контексті. Збір інформації включав вивчення традиційного одягу, обрядів, звичаїв та ролі жінок у суспільстві.

Під час систематизації підготовчих матеріалів було визначено ключові аспекти, які потрібно відобразити у творі. Це включало відображення сили, витривалості, краси та життєвості тибетських жінок через їх одяг, вирази обличчя та поставу. Та також підкреслення історичного контексту, в якому жили ці жінки, щоб додати глибини та емоційної насиченості картині.

У процесі композиції було враховано бажану атмосферу та настрої картини. Використання декору для підкреслення пишності одягу та створення темної, низькоконтрастної атмосфери допомогло передати сіру атмосферу історії та бачення людей. Перебільшені та пишні костюми та вирази створили цікавий контраст з загальною депресивністю картини, надаючи їй унікальність та виразність.

Завершений процес збору інформації та систематизації підготовчих матеріалів дозволив створити твір, який відобразив унікальність та красу тибетських жінок у культурі з урахуванням їхньої природи, а також історичного контексту, в якому вони існували. Також було систематизовано різноманітні дані про їхнє життя, традиції та національні костюми. Через дослідження їхньої сильної та витривалої природи, а також контексту їхнього історичного походження, картина, яку буде створено, відобразить унікальність та колорит життя, а також передасть глибину та багатство тибетської культури через виразний образ жіночого характеру.

3. Розбір аналогів

У світі сучасного мистецтва велике значення має аналіз та розуміння робіт визначних художників, які вплинули на розвиток живопису, особливо європейський художник Латур з його містичними світлом і вишуканим рисунком. Особливого впливу на сучасних художників Китаю набули роботи видатного художника Густава Клімта.

Працюючи над ідеєю зображення тибетських жінок в культурі, мене надихнули твори різних видатних художників, таких як Чжоу Чуня, Ма Чанлі, Тан Веймін, Чжоу Сіцон, Хазі Айматі, Ай Шуан та Сюй Вейсін та ін. Крім зображення самих жінок, було потрібно приділити увагу загальній атмосфері картин. Так наприклад, композиції Цзя Вей Чжоу вражають

своєю витонченістю та елегантністю, створюючи особливу ауру навколо зображених персонажів. Роботи Ма Чанлі, відомого своїми вражаючими пейзажами та портретами, сповнені глибини та емоційності, що може стати потужним джерелом натхнення для створення образів тибетських жінок з виразним внутрішнім світом.

Не менш важливими є зображення образу тибетської жінки на полотнах Чень Даньцина, який своїми динамічними та експресивними полотнами передає силу та витривалість через рух та жести персонажів. Вей Ершен (композиція «Свята Монголія») зображував національні костюми та аксесуари з неймовірною точністю та реалізмом, що може стати цінним уроком для відтворення деталей у власних роботах. Унікальна техніка та майстерне використання світла і тіні у творах Сюй Вейсін допомагають у створенні атмосфери та настрою, що підкреслює красу та силу тибетських жінок.

Розглядаючи роботи, що так чи інакше мали вплив на композиційну складову моєї праці, не можна не згадати, що кожен художник може привнести й вклад в формуванні портретного жанру живопису та бути гарним прикладом для натхнення на відтворення як історії так і нових вершин в своїх роботах. Звертаючись до прикладів я, не тільки використовував їх як джерело натхнення, а й як додаткову допомогу в розвитку власного стилю та техніки, що дозволить створити унікальні та вражаючі твори, які відобразять красу та силу тибетських жінок у культурі та історії.

4. Розробка авторської концепції рішення теми

Розробка авторської концепції рішення теми "Тибетські жінки" вимагає глибокого розуміння та відображення унікальності тибетської

нації. Для цього, було розроблено на художньому виразі, щоб передати емоційну глибину та історичну складність життя тибетських жінок, які живуть на високогірних луках Китаю.

У центрі композиції зображено тибетську жінку, одягнену в національні костюми, що відображають її культурні корені. Акцент зроблений на перебільшені та пишних деталях, щоб створити протиставлення загальній депресивності картини. Це було досягнуто за допомогою використання яскравих кольорів, що відображають красу та силу цих жінок в скрутні часи.

Для передачі емоцій та історичної складності життя тибетських жінок, було використано символізм та образність. Зображено жінку, що стоїть на зламі свого життя, передаючи її як символ сили та витривалості. Також було використано традиційні тибетські костюми, що відображають їхню культурну спадщину.

У роботі було зображені переживання людей через образність та символізм, щоб передати емоційну глибину та історичну складність життя тибетських жінок. Розроблено композиційні прийоми, що відображають їхню соціальну структуру, а також декор, що підкреслює атмосферу і характер. Цей підхід дозволив передати унікальність тибетської нації та емоційну глибину життя тибетських жінок, які живуть на високогірних луках Китаю.

5. Композиційний пошук виразних засобів втілення творчого замислу

У творчому процесі, особливо при зображенні тибетських жінок у культурі, композиційний пошук виразних засобів грає ключову роль у передачі задуму автора та створенні відповідної атмосфери. Композиція в мистецтві є основою, на якій будується образ, вона визначає розташування

та взаємозв'язок елементів у творі, сприяючи створенню єдності та гармонії. Під час створення образу тибетських жінок, було використано різноманітні композиційні прийоми для підкреслення їхньої сили, краси та життєвості. Наприклад, розташування фігур у просторі може відображати їхню витривалість та стійкість у непростих умовах. Додавання декору та деталей до національних костюмів може підкреслити пишність та унікальність тибетської культури.

Ритм і динаміка в композиції допомагають створити відчуття руху та життєвості. Чергування елементів у творі, таке як форми та текстури, створює динамічну композицію, яка відображатиме енергію та силу тибетських жінок. Для підкреслення краси та сили жіночого образу, використовуються контрасти в композиції. Наприклад, поєднання темних та світлих тонів, використання різних текстур в декораціях, яке створює візуальні ефекти, що підкреслять контраст життя.

6. Технічні та живописні засоби виконання художнього твору

При створенні картини, що зображує тибетських жінок, важливо враховувати вибір матеріалів та інструментів. Використання олійних фарб та полотна середньої зернистості дозволяє досягти бажаної текстури та колориту. Технічні аспекти, такі як роздрібнення пігментів, тип інструменту та розчинники, впливають на кінцевий вигляд твору.

Живописні засоби відіграють ключову роль у передачі емоцій та настрою твору. Використання багатошаровості, контрастів, та декоративних графічних елементів допомагає підкреслити національний характер персонажів та підсилити емоційність дипломного твору. Перебільшеність та гротескність у виразах та декораціях створюють цікавий «підтекст» загальної атмосфери дипломного твору.

У контексті теми відбиття образу тибетських жінок у сучасній живописній культурі. Використання технічних та живописних засобів образотворення допомагає не лише передати зображення, а й виразити сенс та концепцію дипломного проекту. Правильний підбір технічних та живописних прийомів дозволяє створити вражаючий та емоційно насичений художній твір, який відображає унікальність та красу тибетської культури через призму культури Тибету та тибетських жінок.

7. Висновки

При створенні кінцевого твору мистецтва важливо вловити суть предмета за допомогою художньо-композиційних засобів, особливо підкреслюючи символізм і передаючи основну думку через колекцію образів. Це особливо важливо, коли тема настільки багата та унікальна в культурному плані, як тибетські жінки, що живуть на високогірних плато західного Китаю.

Працюючи над цією картиною важливо було досягти поставленої мети і привернути увагу всього світу до історії Тибету та його краси. У контексті тибетських жінок їхнє життя є свідченням сили та стійкості, які можна знайти перед лицем труднощів. Століттями живучи під феодальним ярмом, вони виробили унікальну культурну ідентичність, яка є водночас красивою та потужною. Композиція картини покликана передати відчуття ув'язнення та пригнічення, з яким зіткнулися ці жінки, а також підкреслити їхню стійкість і красу. Темна та низькоконтрастна атмосфера картини має викликати відчуття меланхолії, тоді як надмірно прикрашений одяг і образи мають на меті контрастувати із загальним похмурым настроєм твору, підкреслюючи красу та силу цих жінок.

Зрештою, метою цієї картини є не лише продемонструвати красу тибетських жінок, але й підвищити обізнаність про історичний та культурний контекст, у якому вони жили. Зображуючи сутність цих жінок за допомогою художніх і композиційних інструментів, я сподіваюся донести повідомлення про те, що навіть перед обличчям труднощів завжди є краса та сила.

8. Список літератури

1. Barnhart Richard, Xin, Yang. Three Thousand Years of Chinese Painting. New Haven: Yale University Press, 2002. 416 p.
2. Ross Frederick. Why Realism? Part 3: How Realism Became a Dirty Word/Frederick Ross [Электронный ресурс].
<http://www.theepochtimes.com/n3/652637-why-realism-part-3-how-realism-became-a-dirty-word/>
3. Sullivan, Michael. The Arts of China. Berkeley: University of California Press, 2009. 368 p.
- 高波. 从西藏主题绘画说写生与油画民族化. 文艺研究. № 8. 142–143.
4. 崔桦. 浅论陈丹青油画的现实主义之美 – 以《西藏组画》为例. 陕西开放大学学报. № 2. 2022. 頁. 55–59.
5. 孙大棠. 西藏题材作为实验田—
 油画民族化和改造中国画的实践在西藏题材绘画中的表现.
 当代艺术与投资. № 10. 2007. 頁. 12–17.
6. 李昌菊. 雪域高原的民族写照—油画本土化历程中的西藏题材. 美术. №6. 2008. 頁. 91–99.
7. 吴先. 解读艾轩西藏题材的油画艺术. 大舞台. №4. 2013. 頁. 106 – 107.

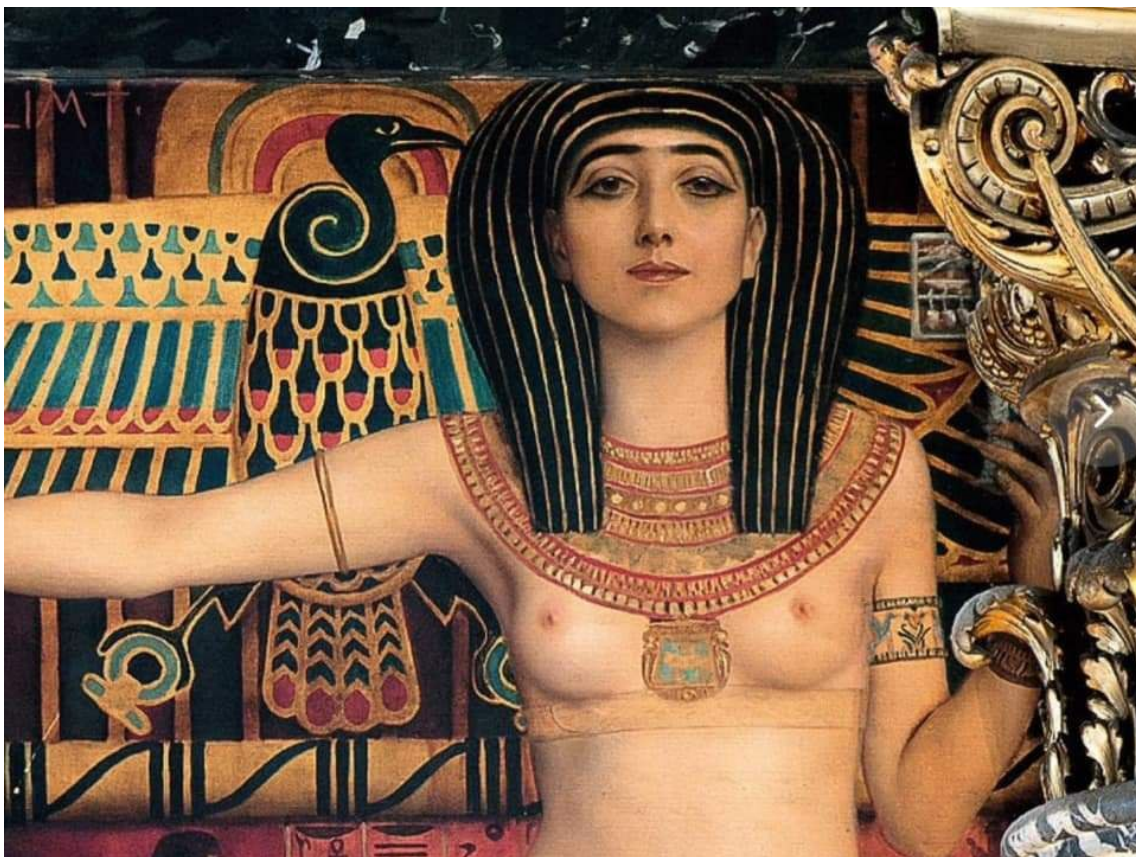
9. Ілюстративні матеріали

Іл. 1. Латур. Свята Магдаліна

Іл. 1. Густав Клімт. Мати і дитина.

Іл. 2. Густав Клімт. Фрагмент розпису. Єгипет

Іл. 3. Чень Даньцин. Тибетська родина

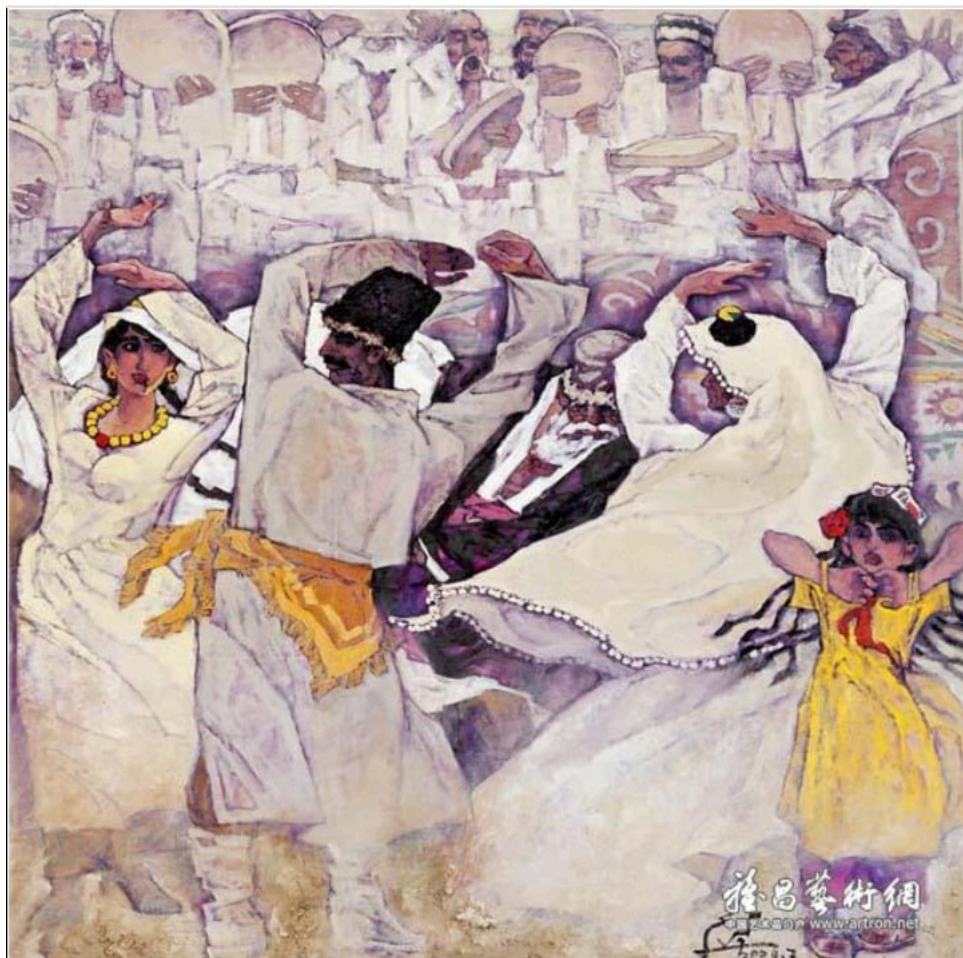
Іл. 4. Чень Даньцин. Тибетські жінки

Іл. 5. Чень Даньцин. Тибетці

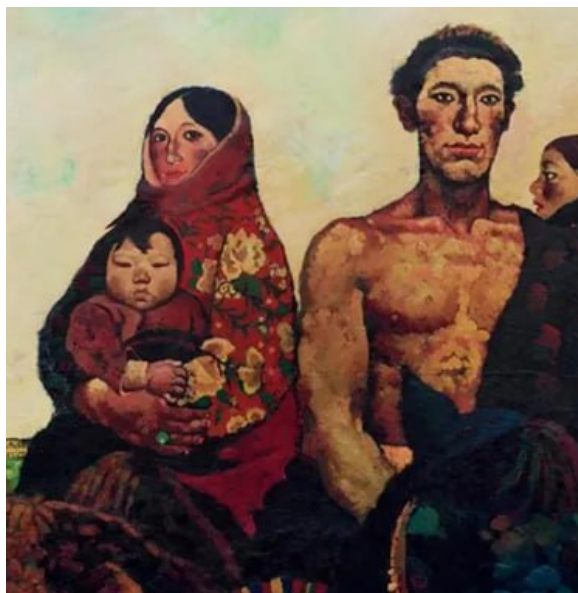
Іл. 6. Вей Ершен. Свята Монголія

Іл. 7. Хазі Айматі. Мукам

Іл. 8. Хань Юйчень. Тибетська дівчина

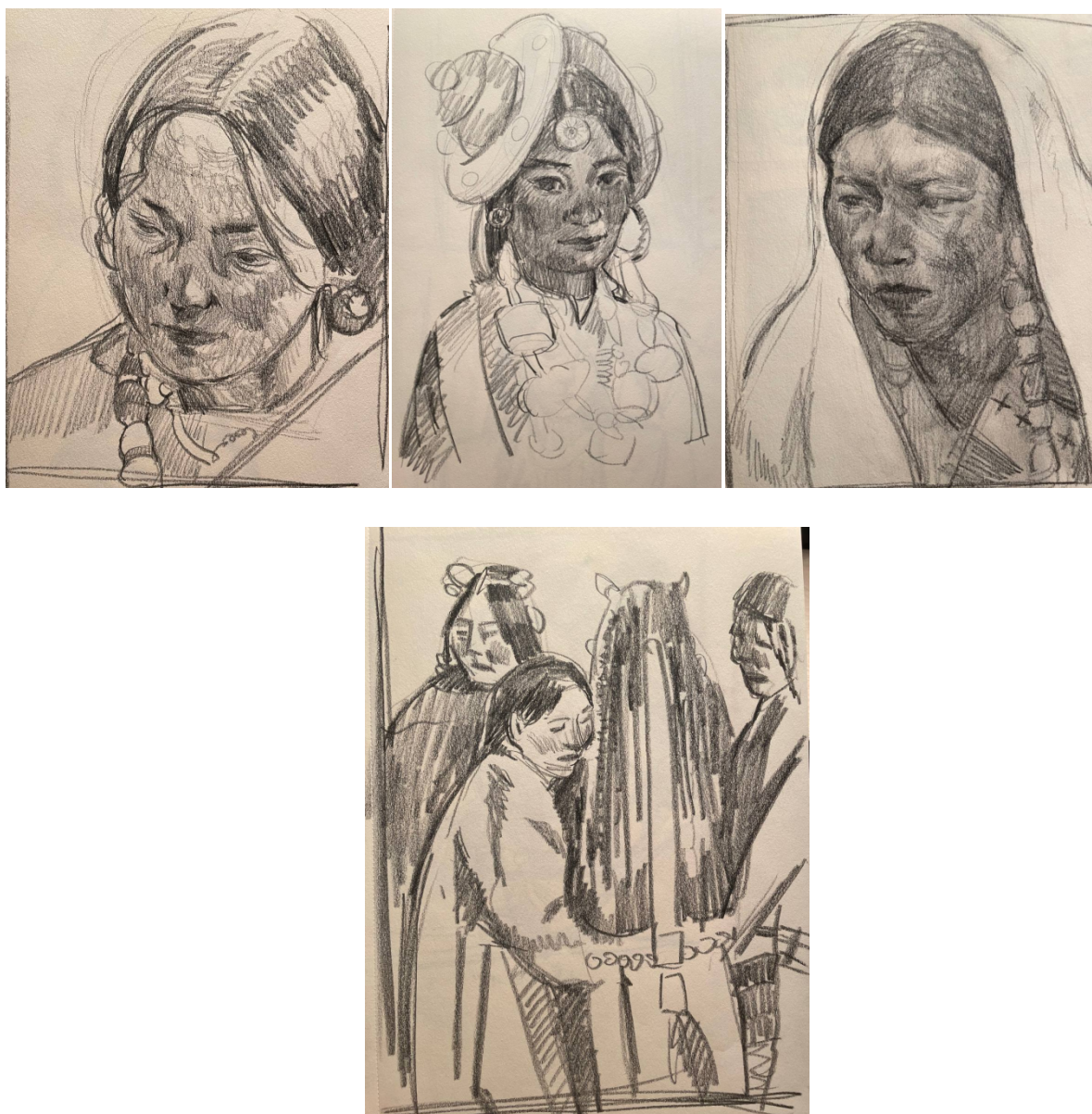
Іл. 9. Чжоу Чуня. Тибетська сім'я.

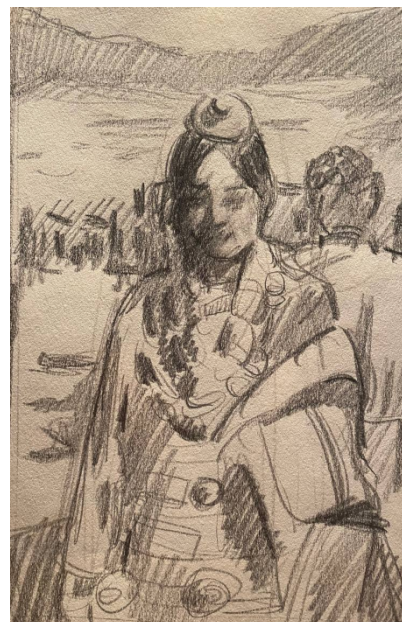
Іл. 10. Чжой Чуня. На заході сонця.

Іл. 11. Ма Чанлі На луках

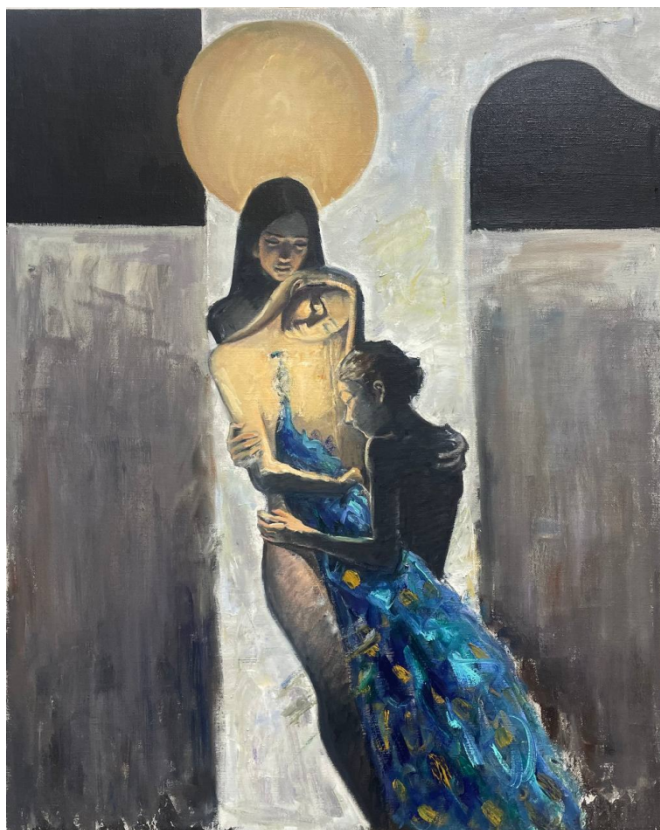
Іл. 12 – 15. Чень Кайянь. Начерки до дипломної роботи

Іл. 16 – 20. Чень Кайянь. Начерки і етюдн до дипломної роботи

Іл. 21 – 22. Чень Кайянь. Лінійне і тональне вирішення дипломної картини

Чень Кайянь. Этап работы над дипломным твором